

Atlant: Thema Driehoek cliënt, professional en mantelzorger

Totaal 8 locaties. Zorgsoorten: Zorg thuis, verpleeghuiszorg, dagbesteding, behandeling en begeleiding, dementiezorg crisisopname, kortdurende opname en respijtzorg.
Cijfer ZorgkaartNederland: 8,0

Atlant nam binnen Waardigheid en trots, *Ruimte voor verpleeghuizen* deel met twee verbeterplannen: 'Dag Activiteiten Centrum Korsakov' en 'Informatieschermen'

Driehoek cliënt, professional en mantelzorger 'Dag Activiteiten Centrum Korsakov'

Atlant is één van de 68 zorgaanbieders die deelnemen aan het thema Driehoek cliënt, professional en mantelzorger. Binnen de driehoek is vanuit verschillende subthema's gewerkt.

De verbeterplannen van de deelnemende zorgaanbieders binnen dit thema zijn allen gericht op de omgang tussen cliënt, professional en mantelzorger. De deelnemende zorgaanbieders zoeken naar mogelijkheden, instrumenten en werkwijzen om beter aan te sluiten op de behoeften en leefwereld van cliënten en hun familie. Daarbij wordt op verschillende relaties binnen die driehoek accenten gelegd en vanuit verschillende subthema's gewerkt. Hiermee is op allerlei manieren invulling gegeven aan subthema's als eigen regie (van cliënt en/of professional), cliënt ervaringen, geluk en zingeving, vitaliteit van bewoners, versterken van de mantelzorgers, leiderschap / governance en zorgplannen.

Atlant heeft twee verbeterplannen ingediend voor Waardigheid en trots, *Ruimte voor verpleeghuizen*. Eén ging over het plaatsen van locatiedashboards op de locaties, de ander was specifiek gericht op het Dag Activiteiten Centrum (DAC) voor mensen met Korsakov.

Het Dagactiviteitencentrum Markenhof (DAC) is organisch ontstaan en langzaam doorontwikkeld en gegroeid naar een professionele arbeidsmatige dagbesteding. Er wordt gebruik gemaakt van een mix van methoden en benaderwijzen en veel intuïtief handelen op basis van tactische kennis.

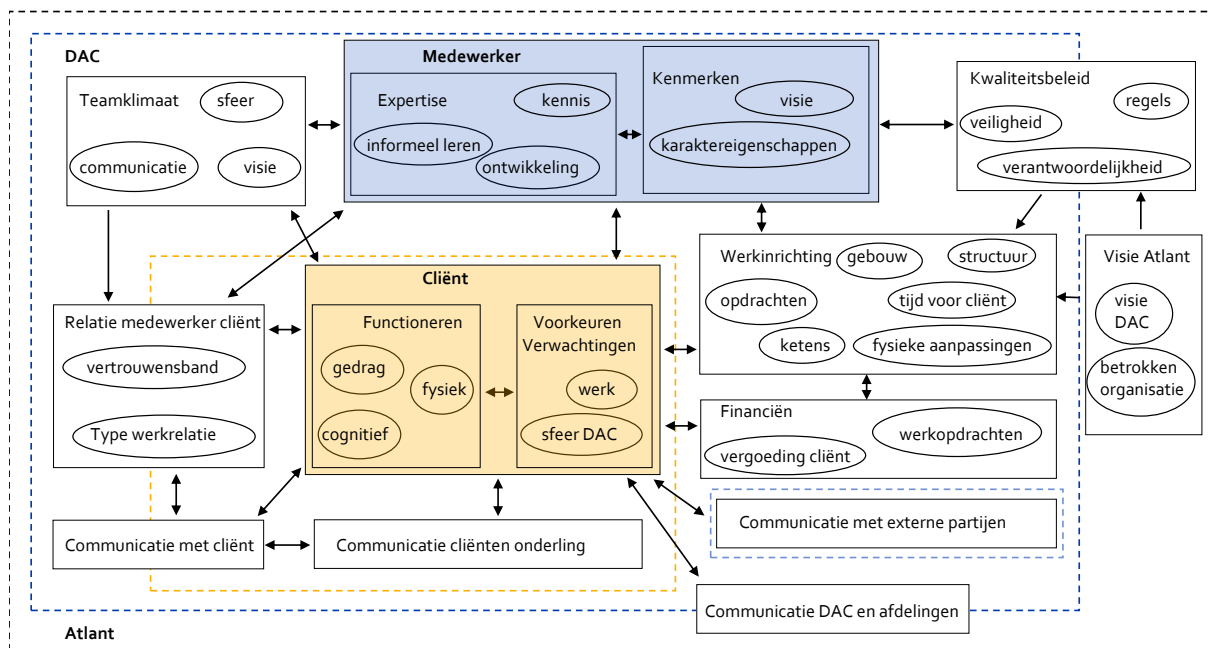
Binnen Atlant kunnen mensen met het syndroom van Korsakov dagelijks arbeidsmatige werkzaamheden uitvoeren binnen het Dag Activiteiten Centrum (DAC). Het DAC bootst zo veel mogelijk de realiteit na zoals die is buiten de instelling en werkt hierdoor normaliserend. Het doel van het DAC is een zinvolle dagbesteding en daarmee een duidelijke dag- en weekstructuur te bieden aan mensen met het syndroom van Korsakov. Het in stand houden en zo mogelijk uitbreiden van de aanwezige arbeids- en sociale mogelijkheden is een belangrijke doelstelling van het DAC. Hierbij draait het om het bevorderen van de zelfredzaamheid van de cliënt. Door het aanbrengen van structuur en kleine aanwijzingen werken mensen zo zelfstandig mogelijk.

Door middel van onderzoek wilde Atlant aantonen dat 'werk' zoals dat geboden wordt binnen het DAC bijdraagt aan de kwaliteit van leven van mensen met het syndroom van Korsakov.

Het beoogde resultaat van het onderzoek was om de veronderstelling te kunnen expliciteren, onderbouwen, verhelderen en in woorden te kunnen vatten. Zodat Atlant dit met anderen kan delen en hiervan kan leren om vervolgens de aanpak uit te bereiden naar onder andere mensen met de ziekte van Huntington, chronisch psychiatrische cliënten en mensen met dementie (best practice).

Resultaat: Effecten cliënt, mantelzorger & professional

De factoren die in de interviews aan bod kwamen, zijn ingedeeld in een raamwerk met drie niveaus: het niveau van de cliënt, het niveau van de medewerker / het DAC en het niveau van de organisatie / Atlant. Op elk niveau zijn verschillende factoren afgeleid, zie het figuur hieronder. Al deze factoren hangen op een complexe wijze met elkaar samen en dragen volgens de medewerkers bij aan het succes van het DAC.

Resultaat: Opbrengsten

- [Rapport Dag Activiteiten Centrum Atlant](#): Atlant heeft een wetenschappelijk onderzoek laten uitvoeren naar de effectiviteit van de DAC voor mensen met Korsakov. In dit rapport staan de uitkomsten van het onderzoek.
- [Film over DAC](#): Naar aanleiding van het onderzoek heeft Atlant een film gemaakt over de succesvolle factoren van de werkplaats.

Vervolgstappen voor de toekomst

Atlant is trots op de ontwikkeling van het DAC en zal dit succes verder uitbreiden en uitdragen. Binnen het DAC blijven ze ontwikkelen, qua aansluiting bij de wensen van de cliënten en qua omvang van de werkzaamheden en locatie. Daarnaast draagt Atlant graag de kennis over aan andere organisaties en organiseren ze regelmatig rondleidingen op verzoek.

Tips & Tops

- Begin klein, bouw het langzaam uit met meer werkzaamheden. Zoek samenwerking met een al bestaand activiteitscentrum om goed op te starten; zo kan in eerste instantie een deel van het werk overgenomen worden zonder de druk van een deadline.
- Zorg voor voldoende ruimte, een aparte locatie die de gehele week beschikbaar is als dagactiviteits centrum.
- Kijk goed naar de doelgroep, zoek werkzaamheden die passen bij de cliënten. Bij cliënten met Korsakov past inpakwerk goed vanwege het repetitieve karakter. De werkzaamheden moeten zinvol zijn, zodat de cliënt het gevoel kan krijgen een bijdrage te leveren aan de maatschappij.
- Zorg voor diverse werkzaamheden van verschillende complexiteit, zodat voor verschillende cliënten passend werk geboden wordt; werkzaamheden die aansluiten bij het verleden van een cliënt.
- Bied een duidelijke structuur, wees consequent in het hanteren van regels. Maak gebruik van ketens.

- Pas de benaderingswijze aan voor iedere individuele cliënt; begin formeel en volg de voorkeur van de cliënt. Ga als medewerker regelmatig bij de cliënten zitten om samen hetzelfde werk te doen; dit draagt bij aan het verminderen van een hiërarchie.
- Gebruik de principes van foutloos leren en de empathisch directieve benadering.
- Creëer een familiale sfeer, kijk naar de cliënten om een juiste balans te vinden tussen productie en een gezellige sfeer.

Meer weten

<https://www.waardigheidentrots.nl/deelnemers/atlant-zorggroep/>

<https://www.atlant.nl/>

<https://www.waardigheidentrots.nl/praktijk/video-dac-atlant-succesvol/>

<https://www.waardigheidentrots.nl/verslagen/meer-kwaliteit-korsakov-clienten-onderzoek-en-multidisciplinair-werken/>

<https://www.waardigheidentrots.nl/verslagen/foutloos-leren-mensen-korsakov-werkt-onderzoek-en-praktische-handvatten-zorgprofessionals/>

Driehoek cliënt, professional en mantelzorgers 'Informatieschermen'

Atlant is één van de 68 zorgaanbieders die deelnemen aan het thema Driehoek cliënt, professional en mantelzorgers. Binnen de driehoek is vanuit verschillende subthema's gewerkt.

De verbeterplannen van de deelnemende zorgaanbieders binnen dit thema zijn allen gericht op de omgang tussen cliënt, professional en mantelzorgers. De deelnemende zorgaanbieders zoeken naar mogelijkheden, instrumenten en werkwijzen om beter aan te sluiten op de behoeften en leefwereld van cliënten en hun familie. Daarbij wordt op verschillende relaties binnen die driehoek accenten gelegd en vanuit verschillende subthema's gewerkt. Hiermee is op allerlei manieren invulling gegeven aan subthema's als eigen regie (van cliënt en/of professional), cliënt ervaringen, geluk en zingeving, vitaliteit van bewoners, versterken van de mantelzorgers, leiderschap / governance en zorgplannen.

Ter versterking van de binding met de cliënt en diens naasten heeft Atlant interactieve presentatieschermen ingezet op haar locaties. Op deze '[informatieschermen](#)' verschijnt informatie van, voor en door medewerkers, cliënten, naasten, vrijwilligers, buurtbewoners en andere betrokkenen. Er is gekozen voor een touch-scherm om de interactie zoveel mogelijk te stimuleren, de knoppen werken intuïtief. In totaal zijn twaalf touch-schermen geplaatst op acht locaties. De getoonde inhoud is per locatie verschillend, omdat alle informatie is afgestemd op de locatie. Zo worden er onder andere nieuwe medewerkers en cliënten voorgesteld, maar ook de menu's en activiteiten die op de locatie aangeboden worden. De inhoud van de schermen wordt beheerd op de locatie door lokale beheerders. De rubriek met Atlant-nieuwsberichten wordt door de afdeling Communicatie bijgehouden. Daarnaast bestaat de mogelijkheid om meningen te peilen over elk gewenst onderwerp. De inhoud van de schermen is tevens via internet te bereiken en daarmee toegankelijk voor familie, wijkbewoners en andere geïnteresseerden.

Tijdens het traject heeft Atlant ervoor gekozen om zich meer te richten op de interactie tussen betrokken, door middel van de informatieschermen. Dit had als doel om het gesprek, de samenwerking en de interactie te bevorderen tussen cliënten, familieleden en medewerkers.

Er heeft een kanteling plaats gevonden van de focus op medewerkers naar de focus op de cliënt. Het doel om door middel van de informatieschermen de transparantie over de kwaliteit van de zorg op de locatie te verbeteren is losgelaten. Daarvoor zijn binnen de organisatie andere middelen gebruikt.

Resultaat: Effecten cliënt, mantelzorgers & professional

- Cliënt: Cliënten reageren verschillend op de schermen. Veel cliënten ervaren het als positief, "ik kijk elke dag even wat er op het menu staat", "ik kijk regelmatig of er nog nieuwe activiteiten zijn" en "ik ga gewoon even zitten en kijk naar wat er langs komt, ik geniet van

de foto's". Sommige cliënten geven aan dat zij het scherm soms ingewikkeld vinden. De rubriek 'Menstalent' heeft er toe geleid dat al snel enkele wensen van cliënten zijn ingevuld. De rubriek kan gebruikt worden om een maatje te vinden voor bijvoorbeeld het ondernemen van activiteiten. Hierbij kun je denken aan het vinden van een schaakmaatje, iemand om mee te wandelen of het overdragen van kennis. De Cliëntenraad is heel positief over de ontwikkeling van de informatieschermen. De waardigheid is toegenomen doordat de cliënten zelf informatie van het scherm kunnen halen, zoals informatie over het eten en foto's. De schermen hebben daarnaast ook een sociale functie gekregen. Het heeft de functie van een soort koffiehoeckje, die even wat gezelligheid kan brengen. Cliënten komen er samen om bijvoorbeeld samen naar foto's te kijken of plaatsen er oproepen op. Het is een mogelijkheid om op een laagdrempelige manier contact te leggen met andere cliënten.

- Mantelzorger: De familie is beter geïnformeerd over de dagelijkse activiteiten van hun naasten doordat de informatieschermen ook thuis te benaderen zijn. De familie heeft nu meer gespreksonderwerpen om over te praten. Daardoor is de betrokkenheid van de familie toegenomen. Daarnaast worden de schermen ook gebruikt door de mensen in de wijk. Door de informatieschermen kunnen ze zien aan welke activiteiten ze mee kunnen doen en op het menu of ze willen mee eten.
- Professional: Het effect op professionals is volgens de Verpleegkundige Advies Raad beperkt. Voor een kleine groep, de beheerders van de schermen en medewerkers die content aanleveren is er wel effect. De beheerders en betrokken medewerkers geven aan dat zij blij worden van de reacties van cliënten. Bijvoorbeeld als cliënten hun eigen foto's op het informatiescherm terug zien. Het is voor medewerkers een moderniseringsslag. Ze worden zich bewuster over hoe je kunt communiceren, aldus de projectleider. Door de informatieschermen worden de zaken transparanter. Zaken die je beloofd moet je ook nakomen. De betrokkenheid op de afdelingen waar een scherm geplaatst is, lijkt wat groter dan op de plaatsen waar een scherm in de openbare ruimte geplaatst is. Er zitten uiteraard ook verschillen tussen de verschillende locaties. Daar waar teamleiders en beheerders de meerwaarde zien en enthousiast zijn, zie je dat schermen actueel zijn en veel informatie bevatten. Is het enthousiasme minder, dan zie je dat ook terug in het scherm. Je merkt volgens de projectleider wel duidelijk dat het informatiescherm bijdraagt aan de samenwerking tussen medewerkers. De beheerders zijn hierin een belangrijke spil en leggen verbindingen, bijvoorbeeld richting de activiteitencoördinatoren.

Resultaat: Opbrengsten

- Interactieve informatieschermen: Het project heeft in totaal negen schermen opgeleverd met verschillende inhoud. Deze schermen zijn ook via het internet te bereiken, zoals bijvoorbeeld het dashboard van de [Sprenghof](#). Via Google Analytics kan bekeken worden hoe frequent de schermen bekeken worden. Daar zit een duidelijk stijgende lijn in. In de rubriek 'Uw mening telt' kan het team zelf vragen plaatsen gedurende een periode naar keuze. Dit levert waardevolle informatie op. De technologie voor dit project is geleverd door een extern bedrijf. In samenwerking is een ontwerp (functioneel en technisch raamwerk) gemaakt voor de informatieschermen. Atlant biedt aan dat dit ontwerp door andere zorgorganisaties wordt overgenomen.
- MensTalent: De informatieschermen hebben het initiatief MensTalent een mogelijkheid gegeven om zich verder te ontwikkelen. MensTalent is een marktplaats om mensen aan elkaar te koppelen op basis van wensen en talenten, het is een initiatief vanuit Atlant. Alle oproepen zijn te zien op de Informatieschermen van de locaties.

Vervolgstappen voor de toekomst

Belangrijkste opgave is om de dashboards levend te houden, dit kan onder andere doordat er door de beheerders steeds weer nieuwe informatie op geplaatst wordt. De informatieschermen geven nog tal van mogelijkheden om verder uit te breiden, zoals nu al gebeurt met het MensTalent initiatief. Atlant gaat daarom in de toekomst kijken welke mogelijkheden ze nog zouden kunnen toevoegen om het dashboard te verbeteren. Inmiddels is er op een infoscherm ook een button toegevoegd die verwijst naar een webcam van een nieuwbouw locatie, om bewoners op de hoogte te houden van de nieuwbouwwontwikkelingen.

Tips & Tops

- Laat de implementatie een project zijn van de locatie zelf met eigen keuzevrijheid over hoe het scherm in te zetten, wat ze willen tonen, hoe ze het gaan beheren en welke mensen ze bij de implementatie betrekken. Zorg dat dit vanuit een projectorganisatie gefaciliteerd wordt.
- Het beschikbaar stellen van het dashboard via internet leidt tot meer betrokkenheid bij het sociaal netwerk en mensen vanuit de wijk.
- Belangrijk voor het succes zijn beheerders die zicht hebben op wat er op de locatie gebeurt, die verbinding leggen en enthousiast zijn.
- Het enthousiasme bij cliënten en medewerkers is minder als het scherm niet in de directe nabijheid van de cliënten hangt.
- Het durven aanraken van het scherm gaat bij velen niet vanzelf, het vraagt stimulering en voorbeeld doet volgen.
- Het blijkt voor de locaties/teams lastig om (juiste) vragen te bedenken waarmee via het scherm meningen gepeild kunnen worden.

Meer weten

<https://www.waardigheidentrots.nl/deelnemers/atlant-zorggroep/>

<https://www.atlant.nl/>

Voor de dashboards van de verschillende locaties, zie onderstaande links:

Koningin Wilhelmina: www.atlant.nl/infoschermkoninginwilhelmina

Sprengenhof: www.atlant.nl/infoscherm Sprengenhof

De Loohof: www.atlant.nl/infoscherm deloohof

Berghorst: www.atlant.nl/infoscherm berghorst

Berkenhove: www.atlant.nl/infoscherm berkenhove

Heemhof: www.atlant.nl/infoscherm heemhof

Passage (locatie Marken Haven): www.atlant.nl/infoscherm passage

CPV (Marken Haven): www.atlant.nl/infoscherm markenhavencpv

Coolsingel (Marken Haven): www.atlant.nl/infoscherm coolsingel

Markenhof: www.atlant.nl/infoscherm markenhof